

„Soča“ izhaja vsak petek s in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslancah“ se plačuje za navadno trisporno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ „ 2 „
6 „ „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“, in na starem trgu.—V Trstu v tobakarnici „Via della caserma 3“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici v Hilarijanski tiskarni, naročnina pa opravištvu „Soča“ na Korenji v Stica—vi hiši št. 258 II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Deželni zbor goriški.

6. seja dne 30. junija. Niso navzočni poslanci Goriup, baron Pretis in Ritter. Nekoliko peticij se izroči peticijskemu odseku.

Poslanec Del Torre naznani sledeči predlog: Visoki zbor naj sklene: Naroči se deželnemu odboru, naj si opiraje se na znane razmere na vso moč prizadeva, doseči od c. k. vlade, da se zemljiščni davki, ki se uže dan danes ne vjemajo z uspehom kmetijskosti, ne samo ne povikšajo vsled prevredbe tega davka, koja se ima v kratkem izvesti, mariveč da se še primerno znižajo.

Govornik popisuje v svoji motivaciji žalostne ekonomične razmere posestnikov v rovanu naše dežele (to je v Furlaniji), ki so jih zakrivile v zadnjih letih razne elementarne nezgode in druge uže stalno vdomačene nesreče; toži, da je posestvo vse zadolženo, kar spričujejo tabularne knjige, in da se valed tega če dalje više kopicijo zastani javni davki. Zato da je zemljiščni kredit popoluoma potrt, pa tudi vrednost zemljišč je dospela uže do najnižje stopinje. Letošnja revščina poljedelcev (kolonov), katerim je morala vlada v pomoč priti, da je bila le nasledek revščine posestnikov, kateri so sami tako onemogli, da niso mogli svojim delavcem pomagati, kakor so to vselej storili v poprejšnjih časih.

„Če pojdejo stvari tako naprej,“ nadaljuje del Torre, „mora naše kmetijstvo neizogibno poginiti, a ž njim pojde pod zlo tudi država.—Da bo stvar zaradi preuravnave zemljišnega davka tako končala, sprevidelo se je pri nas uže poprej; temu v dokaz je skupna odpoved prvih udov okrajne cenilne komisije v Gradišči in motiviran protest proti napačnim in silno škodljivim sklepom, ki jih je naredila deželna komisija, ko je ustanavljala razvrstilne tarife. Udje okrajne komisije so rajše odstopili, nego bi izdali svoje volivce ter se izneverili svojim dolžnostim, ki jim velevaljo pravičnim biti nasproti državi.—Opiraje se na te razloge in da se, kolikor je še mogoče, odvrne katastrofa, katera visi kakor Damoklejev meč nad našim kmetijstvom, vzdrževajočim večino prebivalcev naše strani, vštavam si v dolžnost priporočati svoj predlog.“

Poslanec Faganel omeni, da je nevarnost na slovenske strani dežele enaka, ker so se tudi tu v primeri z drugimi deželami previsoko cenili zemljiščni dohodki. Za to predlaga, naj bi se del Torrejevi predlog razširil na celo deželo.

Ko je obveljala nujnost razprave, pravi glavar, da bode razgovor o tem predmetu po končanem dnevnem redu.—(Mi pa poročamo uže tu, da je zbor Del Torrejev predlog z Faganelovim dostavkom soglasno sprejel.)

Gosp. vladni zastopnik, baron Rechbah, bere sledeči odgovor: (Od besede do besede ponat.)

Ukaz finančnega ministerstva od 4. marca 1878 št. 2712 ne obsega novih naredb gledé iztirjevanja davkov, v tem so sistematično vredjeni ukazi, kateri so bili razglašeni o raznih časih in priložnostih.

Pristojbina petih ali desetih krajcarjev, katero plačujejo davkoplačevalci zavoljo zastankov, ni nova, temuč uže razglašena vsled najviše določbe pe ministerialnem ukazu od 30. maja 1853 (D. Z. list 101) in 1. novembra 1859 (D. Z. list 206).

Potrebno je bilo te ukaze v novič razglasiti, ker niso imele nižje upravne oblastnive vseh istih zbir postav pri rokah, v katerih so starejša vodila nevredjena, in ker so se v praksi raznomerno, da celó poljubno izpeljevali da se to odstrani in poravná, je v korist tudi davkoplačevalcem. Da se je vernilo od mláčne delovanja k starejšim eksekucijskim predpisom je v nekaterih krajih poojstrilo sekucijsko izpeljavo; pa ravno za okoljščine na Goriškem je bilo tía potrebno.—

Uže nekaj let sem se ni nabralo toliko davkov, kolikor jih je bilo predpisanih, také da vedno naraščajo zastanki. Res je, da je terpela dežela elementarnih nezgod, pa ker v vsih tacih slučajih se davki odpisujejo, zmanjšati bi se imeli dohodki, a ne pa povečati zastanki—

Ti piči dohodki, ki niso razmerni s predpisanimi davki, upljivajo zeló neugodno tudi na gospodarstva občin, šolskih in cestnih okrajev, pa tudi na deželo samo, ker večina hohodkov tih korporacij so dolklade na davke.

Če bi se davke točno nabiralo in ž njimi tudi doklade, zmanjšali bi se zdato njih odstotki, mudljivo nabiranje davkov škoduje traj tudi točnim davkoplačevalcem, ker ti plačujejo večí odstotke zavoljo nemarnih.—

Kedaj naj nastopi sekucsko iztirjevanje, določuje postava 9. marca 1870 (D. Z. list 23) namreč 4 tedne po preteku plačilnega broka. Finančna direkcija ne bi imela še pravice tih obrokov odkladati, ima pa pravico dovoliti posameznim davkoplačevalcem plačilne obroke, ki za te prošé, pa dokažejo, da začasno ne morejo plačati. Da jentje finančno vodstvo obzor na ekonomične nadloge ki so nastale v deželi vsled zaporednih slabih let, je znano, tudi si prazadeva pred vsim one eksekucijske načine vporabiti, kateri davkoplačevalcem najmanj škodujejo in so zdadni. Naravno je, da sila, katera zadene, ne deluje prijetno, pa tudi da čez postvno določene predpise ne morejo segati administrativne oblastnive.

Omejiti eksekucijske aprave na večí zneske, ne bi bilo primerno. Opaziti je v obče, da eksekucijske predpise se zamore menjati le na podlagi državne postave, o reči sami, da malposestnik, kateri premore plačati nekaj goldinarjev in krajcarjev o obrokih, nakopal bi si berž velicih zasankov, ko bi videl, da preneha pritisek. Veče zasanke bode gotovo težje plačati, nego popred male zneske, ki jih je slednjic venderie potirjati po sekucijski poti, ter bi s tem večí škode terpeli nego zdaj.

Z odgovorom te interpeacije rešuje se ob enem tudi resolucija deželnega zbora od dne 4. oktobra 1878.

Na interpelacijo častivrednega poslanca Faganela in tovaršev, podano v sesi leta 1878 zastran cene drvi in lesu in zastran našina, po katerem se kupuje les v erarskem gozdu tnovskem, počastujem se odgovoriti tako:

Do leta 1877 je bila nřada v sečnjah Ternovskega gozda izdelati le rila i boljša derva za kurjavo, kakor se prodaja v dereni skladnici v Gorici; veje, verhe pa na sečni puščai.—Poslednja, za lokalno rabo odločena derva, so se oddajala istemu, kateri se je pri gojzdnarskem čuvaji oglašil, ter plačal neko določeno takso, za to dbil oblast si izdelati na sečnji nekoliko derv in jih izpeljati.—Taksa je bila različna: za eno živinče ali dv; ali za breme. Po tem načinu je bilo prost kupcu do neke meje si izbirati kolikošnih in kakšnih derv. Tako prodajati derva ni bilo ne koristne ne po določbi; leta 1877 se je pri gojzdnarskem vodstvu v Gorici marsikaj prenaradilo, in zraven se je tudi to zaukazalo, da zanaprej se morajo vsi odpadki dreves izdelati i zložiti, pravilno zaznamovati ter zapisnike sprejeti.

Prodajanje derv se je gojzdnarskim čuvajem odvzelo in to se izročilo gojzdnarskim oskerbnikom z določbo, tri dni v tednu za prodajanje odločiti.

Ta red še vedno ostoji, kakor se je uprašalo; in kup derv je zastran naredbe tudi pri starem ostal, resnično pa e, daso nekateri poškodovani v tem oziru, ker sedaj le določene mere derv proti polaganji takse dobé, kar rej so skoraj svobodno gospodarili.

Iz tega uzrka vlad ne more teh dveh interpelacij ali vprašaj v oz jemati.—

Po prestopi na drvni red poroča poslanec dr. Deperis v imenu pravega odseka o načrtu postave zastran odprave doneskaza normalne šole in vpeljave šolske davščine od zapučin. Ta načrt je z nebitvenimi spremembami, videnimi po želji vlade, enak onemu, ki je bl sprejetuže v lanski sesiji. Zbor ga potrdi brez ugovora. Ker je zdaj gotovo, da zadobi potrdbo tudi na najviše mestu, objavimo ga v enej prihodnjih števk.

Dalje proča dr. Deperis v imenu istega odseka o peticij polit. društva „Sloga“ zastran prevredbe naših rednjih šol na narodnej podlagi. Ker je dotična okravna jab zanimiva, hočemo jo celo

objaviti po scenografičnem zapisniku. Odsekovo poročilo glasi se tako.

„Visoki zbor! Politično društvo „Sloga“ prosi sé svojo vlogo, naj blagovolji visoki deželni zbor vse to učiniti, česar treba, da se srednje šole v Gorici, to je viša realka in viša gimnazija, preustrojiti takole: Viša realka in viša gimnazija razdeliti se v vstrične razrede sé slovenskim v enih, z laškimi kot učnim jezikom jezikom v drugih razredih; nemščina se proglasi za obligatni predmet za Slovence in Lahe in se ima podučevati v vsch razredih laških in slovenskih na celi realki in gimnaziji.“

Odsek, kojemu je bila ta vloga v obravnavo izročena, mora priznavati, da bi nasvetovana radikalna preuravnava zadoštovala uže toliko krat izraženi želji deželnega zastopa, želji, sloneči na XIX. členu drž. osn. postav. Opomniti pa mora od druge strani, da je bila in da je še obče priznana absolutna potreba, da si naša mladina popoluoma prisvoji nemški jezik, ker je ta neobhodno potreben v praktičnem življenji, posebno vsakemu, kdor namerava dospeti do javnih služeb. Zato bi odprava edinih dveh srednjih šol obstoječih v deželi ne bila v korist našej mladini.

Taka preuravnava bi se tudi ne mogla hipoma izvesti, ker bi se jej ustavljal didaktične in finančne ovire, ki so se uže pri drugih prilikah naštevale. Na še večje ovire pa bi zadeli, ako bi hoteli ustanoviti nove srednje šole z narodnima kot učnima jezikoma.

Toda če ne misli odsek za zdaj na to biti, da se ustanove srednje šole z narodnima kot učnima jezikoma, ne namerava nikakor, da se odpravi narodnosti na Goriškem onim pravicam, ki jih zagotavlja ustava narodnostim soživečim v drugih kraljestvih in deželah našega cesarstva, mariveč izrazuje zaupanje, da se vis. c. k. vlada ne bo dolgo mudila, učiniti česar treba, da ne ostane člen XIX. niti pri nas mrtva črka.

Če se zdi torej v sedanjih razmerah, da se ne da izvesti omenjena radikalna preuravnava, čutimo pa živo potrebo, da se zboljšajo razmere tikajoče se podučevanja narodnih jezikov. Pravično je in primerjeno, in na j m a n j, kar se more zahtevati, „da se podučujeta ta jezika tako, da se ju dijaki lahko dobro naučé“. In to menimo, je lahko izvesti. Kajti, da se narodna jezika smatrata kot obligatna predmeta, to je italijansčina za Italijane in za Slovence slovenščina, da se predavata več ur na teden, da se eden ali več predmetov n. pr. latinščina na gimnaziji, zgodovina ali veronauk na realki predava s pomočjo dotičnih jezikov, to ne more in ne sme prizadevati težav.

Odsek šteje si torej v čast predlagati, naj blagovolji vis. zbor skleniti:

„Naročuje se deželnemu odboru, naj podá v zborovem imenu prošnjo visokej vladi, da preskrbi brž ko brž, da se bosta podučevala narodna jezika na goriških srednjih šolah po načinu, ki je najprimerniši zamenu, to je, ne samo da se smatrata kot obligatna predmeta, in da se jima odloči več ur na teden, ampak da se ima z njuno pomočjo podučevati tudi tak drug predmet.“

Predsednik napové splošno razpravo.

Dr. Tonkli se oglasi za besedo in govori tako: Moram pred vsem vtrditi, da peticija „Sloga“ ne namerava izključiti nauenja nemškega jezika, ker predlaga, da bi se na vseh razredih prihranil nauk nemškega jezika kot obligatnega predmeta.

Na podlagi §. 11 čerka i in §. 12. postave od 21. decembra 1867 št. 141 spada pravica realne šole osnovati v področje dež. zborov in ravno tako pravica osnovati gimnazije, ker gledé teh je prideržana pravica državnemu zboru le, gledé ustanovitve glavnih načel.

Predlog vlade za osnovo realke v Gorici se je razpravljaj v tem vis. dež. zboru leta 1868 v seji od 1. oktobra, pri kateri priliki je bilo euoglasno sklenjeno, da se ima spodnja realka razvrstiti v vstrične razrede z laškimi na enih, sé slovenskim kot učnim jezikom na drugih razredih; zgornja realka pa naj bi bila združena v skupne razrede z nemškim kot učnim jezikom za laške in slovenske učence; nemški jezik pa naj bi se podučeval na vseh razredih cele realke za Slovence in Lahe kot obligatoričen predmet.

Ker ni bilo predložilo ministerstvo tega postavnega načrta za najvišje potrjenje, češ, da bi utrakviščno podučevanje poduku škodovalo, sklenil je bil vis. dež. zbor v naslednji sesiji leta 1869 v seji od 29. oktobra, da se ima cela realka v Gorici razvrstiti v vištrčne razrede z laškimi na eni, s slovenskim kot učnim jezikom na drugih razredih, in da se ima nemški jezik podučevati kot obligaten predmet na vseh laških in slovenskih razredih.

Dež. zbor sam toraj je bil priznal od celega slovenskega in laškega naroda naše dežele globoko čuten potrebo, da bi se srednje šole v Gorici tako osnovali, kakor predlaga sedaj političsko društvo „Sloga“ v svoji peticiji do vis. dež. zbora.

Kedar je v rečenem zmislu dež. zbor postavil o realki sklepal, dal se je voditi od načel, da je treba vsakemu narodu poduk podeljevati v njegovem narodnem jeziku, ako se ima doseči tisti napredek v vseh znanostih, kateri je ravno z obiskovanjem šol sploh in srednjih šol posebno združen in namenjen.

Dež. zbor je bil začel podučno poslojpe zidati na naravni in torej logični in pametni podlagi, začeni s podlogo poslojpa, z ljudsko šolo. Ljudska šola ima namreč dvojni namen, to je izuriti mladino v neobhodno potrebnih znanostih za življenje in pa pripravljati in vsposobiti jo za nadaljni poduk na srednjih šolah; zatorej je osnoval ljudsko šolo na narodni podlagi.

Dosledno je potem tirjal dež. zbor, da se ima na tej podlagi logično podučno poslojpe nadaljevati in osnovati toraj tudi srednje šole na narodni podlagi s tem, da se vpelje tudi na srednjih šolah narodni kot učni jezik.

Skušnja preteklih let nas uči, da je deželni zbor logično ravnal, in da bi bilo vse lepo in gladko teklo tudi na srednjih šolah, ako bi bila vlada sprejela postavlo od dež. zbora sklenjeno gledé realke, in potem kopitu vpeljala tudi poduk na gimnaziji v Gorici. Ker se pa to ni zgodilo, prišlo je do neogibljive zapreke pri prestopu naše mladine iz ljudske na srednjo šolo, ker dečki prestopivši na srednjo šolo izučeni na narodni ljudski šoli v narodnem jeziku, niso bili sposobni za poduk na srednji šoli, kateri se jim je podeljeval v nemškem jeziku, in tega niso umeli, ker se ga niso učili. To je bila in je velika težava za učence in učitelja, ker na srednji šoli morali so se dečki še le podučevati v nemškem jeziku, da bi se mogli v tem jeziku učiti vseh znanosti, ki se predavajo na srednji šoli.

Namesto da bi vlada odstopila od svoje neložne in protipostavne sisteme in vpeljala v srednjih šolah poduk v narodnem jeziku, osnovala je takozvani pripravi tečaj, kateri ima namen eno leto podučevati učence v nemškem jeziku, da zamorejo potem prestopiti na srednje šole.

To leto je toraj popolnoma zgubljeno za poduk v vseh drugih znanostih, in učenci, posebno tisti, ki pridejo iz dežele po končani ljudski šoli, zgubijo eno celo leto in se za celo leto zakasni v dovršenji srednjih šol, ker, kdor ne zna nemškega jezika, je zavrnjen na pripravi tečaj.

Ne morem se toraj zadosta začuditi, kako je mogel pravni odsek, v katerem sedijo večinoma možje, ki so sklepali postavlo za realko, kakor sem jo zgoraj navedel, zatajiti popolnoma stališče in priprave izraženo v letu 1863 in 1869 in se izreči, da bi se imel ohraniti še nadalje nemški kot učni jezik v srednjih šolah, potem ko so že ljudske šole osnovane na narodni podlagi in od kar se je pokazala zapreka za uspešno podučevanje na srednjih šolah, ki izvira ravno od tod, ta je v njih še vselej nemški kot učni jezik.

Ta odsekov sklep greši v več ozirih zoper člen XIX. postavle od 21. decembra 1867 št. 1112, ker ta zagotavlja izgojo vsem narodom v njihovem narodnem jeziku ne samo, ampak prepoveduje naravnost, da se ne sme siliti nobenega naroda, da se ima učiti še drugzega dež. jezika.

Denimo toraj, da bi spadal pri nas tudi nemški jezik med narodne jezike, je naravno, da prepoveduje navédena postavla, da bi se Slovenci in Lahi imeli siliti naučiti se tudi nemškega jezika; koliko več toraj prepoveduje ta postavla, da bi imel ostati nemški kot učni jezik na srednjih šolah v Gorici, za laško in slovensko mladino!

Ker ima dež. zbor čuvati nad tem, da se spolnujejo postavle, prišli bi v protislovje s postavlo in v protislovje z željo izraženo od slovenskega in laškega naroda gledé vpeljanja narodnih jezikov na srednjih šolah, ako bi sprejeli odsekov navset.

Moram se tudi upirati predlogu priporočenemu od pravnega odseka zaradi tega, da s tem ne bi se odpravila zapreka gledé prestopa naše mladine iz ljudske na srednje šole, marveč ostane taka, kakor je dosedaj, ker tudi po sprejetem in vpeljanem tem predlogu ne bi znali naši dečki nemškega jezika, ko bi prestopali na srednje šole.

Ako bi hotel biti dosleden pravni odsek, priporočati bi bil moral vpeljanje poduka nemškega jezika že na ljudski šoli; ker pa imajo ljudske šole zadosti gradiva dečkom potrebnega za življenje in ne ostaja časa še za poduk v nemškem jeziku, kar bi hasnilo le tistim učencem, ki bi prestopili na srednje šole,

katerih pa je le malo odstotkov vseh dečkov obiskaj. jih ljudske šole, in ker bi s tem zgubili še to malo, kar smo dosegli na narodnem polji v šolah, moral bi se jaz takemu predlogu krepko vstavljati.

Gledé na vse to stavim predlog, naj sklene zbor: Peticija političkega društva „Sloga“ vložena dne 8. junija 1880. št. 2505 gledé vpeljanja narodnih kot učnih jezikov na srednje šole v Gorici odstopa se dež. odbora z naročilom, da jo predloži in podpira pri visokem ministerstvu za nauk in bogočastje.

Dalje pribodujč; lanes omenimo samo, da je pri glasovanji z večino glasov obveljal Tonkličev predlog.

Dopisi.

Iz Čepovana 27. junija. (Izv. dop.) Pomenljiv dan je bil 24. t. m. vsenu tako imenovanemu „ilirskemu Primorju“ zaradi petindvajsetletnice našega preuzvišenega knezonadškofa Čepovanskej dolini pa ostane ta dan še timveč v veseljem spominu, ker se je tu omenjena slavnost obhajala z nenavadno slovesnostjo.

Cerkveno opravilo je po določenem redu izvrševal Monsignor župnik Škanski, spremljevan od sedem gospodov duhovnikov. Službe božje pa se je udeležilo toliko pobožnega ljudstva, da je sicer prostorna cerkev postala pretesna.

Pri obedu je Monsignor župnik napil preuzvišenemu jubilantu, in naglona se je napravila kratka čestitka, katero so pričujoči duhovniki podpisali ter se ljubljenu nadpastirju poklonili pismeno, ker jim to ni bilo mogoče osebno storiti. Popoldne pri „besedi“ je omenjeno čestitko podpisal tudi odbor kat. polit. čitalnice, dalje trije gg. župani, namreč trnovski, čepovanski i trebuški, pa odličnejši zastopniki raznih stanov pričujočih pi besedi.

O besedi moram omeniti, da je goste popolnoma zadovoljila. Za „Jadransko morje“ i „Cigane“ je sicer čepovanski pevski zbr nekoliko premaloštevilen, a pel je prav gladko i izšlano.

Slavnostni govor č. g. St. Valentinčič-a nam je razgrnil odlično delovanje lepe lastnosti preuzvišenega nadškofa. Govornik se je tudi odlikoval zaradi pravilnega predavanja i uuevnega zloga.

Prav iznenadila pa ns je 4. točka. Zagrinjalo se dvigne i na odru vidno blizo 20 okoli 12 letnih pevcev i pevek, ki so s svojim prisrčnim zvrzolenjem občinstvo tako zanimali, da si skoraj sopsti ni upalo.

„Ustanovitev hiraliu“—prav za ta dan pripravljena igra, ki proslavlja velikodušnost preuzvišenega jubilanta—so domači dikanti izvedli jako gladko i gibčno. Mnogo pohvale i ploska si je zaslužil pa tudi orkester, i je moral potarjati nekatere narodne arije.

Vreme sicer ni bilo popolnoma ugodno, a vendar je popisana slavnost, sklenjena z gočovanjem ce kvenega patrona sv. Janez Krst., privabila goste celo iz briskih gor i vipavke doline; pa se je besede deležilo tudi kakih 250 ljudi.

Naslednjo noč je lašo dolino opral posebno gost dež, a na bližnjih Lokah je ognjena strela upepelila edno suhoto.

Z Dunaja (Izv. dop.) Sijajno so praznovali slovenski visokošolci 27. t. m. tisočletnico slovenskega bogoslužja. Ob 11 $\frac{3}{4}$ uri zjutraj bila je slovesna maša, koja je celebriral pref. g. Ivan Motešan v staroslovenskem jeziku. Ker je slovensko pevsko društvo v zadnjem času odreklo svoje sodelovanje pri tej maši, prevzel je petje dijaki zbor pod vodstvom jako priljubljenega i neutrudljivega pevovodje „Slovenije“ g. Jirika, ki je rešil svojo nabo tako častno, da mu ni manjkalo od nobene strai priznavanja, ter je bilo tem bolj zaslužno, ako se pomisli, da je maša komponirana v staroslovenskem za naše pevce jako nenavadnem slogu. Frančiškanka cerkev bila je napolnjena slovenskih dijaških duštev, ki so se udeležila maše večidel „in corpore“, pa tudi zastopnike družih društev in posamezne odlične osebe smo imeli priložnost opazovati; mej zadnjimi taj omenim le gg. barona Helfert-ha, grofa Brelly-ja, viteza Štefanoviča Vilovskega, vladnega svetovca i vseučilišnega profesorja Sembero, dvornega tajnika Rybičko posebno pa ruskega kneza Grigora Pavloviča Golagan-a, ki je nalašč prišel na Dunaj, da se udeži proslavljanja slovenskih apostolov Cirila i Metoda in ki je pevovodji g. Jiriku posebno pohvalo izrekel za izvrstno vodstvo petja pri maši. Bie so pa tudi kompozicije Vrbického i Bortrianskega tako lepe in v tako čisto slovenskem cerkvenem slogu, da so pevci z veseljem se jih učili ter da so se imale vsatemu dopadati, ki se zanima za cerkveno ptje in za petje sploh. Z mašo je bil končan prvi del slavnosti. — Drugi del slavnosti bil je komers, ki je priredil slavnostni odbor ob 1/2 $\frac{9}{9}$ zvečer v dvoranah „Gartenbaugesellschaft“. Komersa se je udeležilo kakih 500 oseb, seveda večina slovenskih dijakov, a tudi slovenskih rodbin in zalih deklet niso pogrešali, ki so krasile prelepi večer.—Slavnost odre g. Klimert, predsednik

slavnostnega odbora, ki v primernem češkem govoru povdarja pomembo i važnost današnjega večera ter koncem pozdravlja odlične goste in slavna društva in sicer na prvem mestu kneza Grigora Pavloviča Galagan-a, predsednika plemstva poltavske gubernije (A-delsmarschall) i njega soprogo, ki sta bila oba navzoča tudi pri komersu. Burni „Živio“—in „slava“—klici so odmevali na to po prostornej dvorani; nadalje pozdravi gg. Štefanoviča Vilovskega, dvorna svetovca Pouhly-ja i Petruško, Weber-a, višjega uradnika v naučnem ministerstvu, višjega intendenta Jeleni-ja, podpredsednika „Slovenske besede“ direktorja Kalandro, in zastopnike „občanske besede v Leopoldovem“ kakor tudi zastopnike „Československe besede v Simmeriku“. Slovenska dijaška društva so bila vsa zastopana in, ko predsednik priserčno pozdravi v mnogobrojnem številu prišle Poljake, nastane po celej dvorani dolgotrajno ploskanje in pozdravljanje redkih in nam premilih gostov, ki so s tem pokazali, da tudi v njih persih bije pravo slovensko serce. Redkokrat, da skoraj bi rekel nikoli, ni videla majka Slava svojih sinov v tako lepej slogi. Rus je sedel zraven Poljaka, Hervati in Serbi, Čehi in Slovaki, Bulgari in Slovenci, vsi so bili zastopani, vsi so bili zbrani da poveličujejo lepo idejo, idejo slovensko! Pri tem veličastnem pogledu širilo se je serce vsakemu rodoljubu, ponosno se je oziralo oko po zbranih sinovih ene in iste matere Slave! A v tem slavnem trenutku niso pozabili slovenski dijaki onega, ki objema vse svoje narode v enakej ljubezni, niso pozabili svojega presvitlega vladarja; koncem govora napije namreč predsednik Nj. Veličanstvu in iz pol tisoč gerl zaori mogočni trikratni klic „slava“, zaori cesarska pesem, koja celo občinstvo stoji poslušati. Ko zadnji akordi cesarske pesmi umolknejo, nastopi tajnik „akademiceke spolka g. Penizek in bere v češkem jeziku „Prolog“, kojega je govornik sam za to slavnost priredil; končavši žel je obilo pohvalo. Na to odpre dolgo versto govorov, ki so vsi povelicevali zasluge slovenskih apostolov in njih pomen za Slovane, predsednik slovaškega društva „Ta trana“; njemu sledijo: g. Kupčanko v imenu ruskega društva „Bukovine“, g. Radoslavov v imenu bulgarskih dijakov, pref. g. Matešau v imenu Hervatov, g. Zavadlal v imenu „Slovenije“, g. Markovič v imenu serbskega društva „Zore“, g. Ant. Blažowski v imenu Poljakov, i g. Al. Mašeh v imenu „Društva českih prirodopiscev in medicincev“. Z največim navdušenjem so se sprejele besede g. Ant. Blažowskega, ki se je izjavil, da se tudi Poljaki zavedajo vezi, ki jih vežejo na Slovanstvo, da se tudi oni čutijo Slovane ter da hočejo odslej z nami hoditi, z nami se veseliti, z nami delovati v prid Slovanstva; komaj izreče govornik te besede, ko nastane tako živahno ploskanje in odobravanje, da je moral prenehati svoj govor in mirno čakati, da se nevihta poleže, ki so jo prouzročile njegove besede.—Ali „Omue tulit punctum, qui utile miscuit dulci.“—Po tem geslu so se ravnali verli pevci pod vodstvom g. Jirika, ki so občinstvo celi večer razveseljevali s prelepimi slovenskimi melodijami. Po vsakem govoru zapeli so nam primerno pesem in sicer v sledečej versti: „Byvali Čechove“, „Jadransko morje“, „Oj ty divčino“ (malomska), „Katica narodnih bugarskih popievaka“, „U boj!“, „Naprej“, „Što čutiš“, „Do kielcha czy palasza“ (polska), „Kde domov muj“, „Hej Slovani“. Mnogo teh pesmi morali so pevci ponavljati, „Naprej“, „Kde domov muj“ i „Hej Slovani“ pelo je celo občinstvo. Telegramov je došlo iz Rusije, iz Galicije, od Čehov, od Hervatov, od Bulgarov, od Slovencev, iz Istre, iz Dalmacije in iz Bosne okolo 60, največ iz Lwowa od Rusinov (okolo 20), pa iz Bulgarije. Pred koncem oficijelnega dela slavnosti napije knez Grigor Pavlovič Galagan vsem slovenskim vseučilišnikom ter zapusti dvorano spremljan od živio-klicev vseh dijakov. Po oficijelnem delu govori še urednik slovaškega lista „Narodne Noviny“ g. Ambro Pieior ter napije uresničenju „slovenske ideje“; dopisnik petrogradskega lista „Bereg“ napije pevcem i njih pevovodji g. Jiriku i zadnji napije g. R. Pukl, dosluženi bivši predsednik „Slovenije“, slavnost priredil, na kar se zbrani dijaki slavnostnemu odboru krepki živio zakličejo. S tem je bila končana slavnost, ki gotovo vsakemu dolgo v spominu ostane in ki je vredna, kakor je g. Pukl v svojem govoru povdarjal, da jo slovenski vseučilišniki se zlatimi čerkami zapišejo v kroniko svojega društvenega življenja.

Politični pregled.

AVSTRIJA. — Z Dunaja. Za zdaj je enkrat konec dolgega ugibanja, kakšno da bo novo ministerstvo. Preteklo nedeljo so že novi ministri položili svojo prisego v roke Njih Veličanstva. Izstopili so iz Taaffe-jevega ministerstva Horst, Korb, Kriegs-Au in slednjič — tudi Stremayr. Horst, minister dež. obrambe, in Korb, minister kupčijstva, ker se nista vjemala s Taaffe-jevim programom;

Kriegs-Au, finančni minister zaradi bolehnosti; Stremayr pa, minister pravosodja, ker so mu spodrinili ministerski stol, da ni najšel več mesta, kamor bi se vsedel.

Novi ministri so: dr. Julijan Dunajevski, finančni minister, do zdaj profesor na vseučilišču v Krakovem in od 1. 1870 sem drž. poslanec.

Baron Moric Streit, minister pravosodja, predsednik višje dež. sodnice v Brnu, svak ministra dr. Pražaka.

Zeno grof Welsersheimb, minister za dež. obrambo, do zdaj generalmajor in poveljnik vojaške posadke na južnem Tirolskem; rojen iz plemenite stare rodbine.

Alfred Kremer, vitez Auenrode, kupčijstva minister, dozdej viši uradnik v ravno tem ministerstvu, rojen Dunajčan in učen mož.

Razun Dunajevski-a ni noben izmed njih ud drž. zbora. — Od vseh strani priznava se, da so novi ministri pošteni in zvedni možaki. Ustavoverci so bili prvi hip omamljeni, ker so skoz samo nemška imena, in sanjarili so, da je preustrojeno Taaffe-jevo ministerstvo nekako neutralno, da ne bo po volji konservativni večini drž. zbora. Zdej pa so prisiljeni priznati, da novi ministri, da-si nad strankami, jasno svedočijo zmago Taaffe-jevega sporazumljivega programa. — Vsi konservativni listi, previdiši, da ni še čas za moze njih stranke, radostno pozdravljajo nove ministre; ustavoverski pa, med njimi „N. fr. Presse“ udrihajo, kakor obsedeni, po njih in po Taaffe-ju. — To nam je dobro znamuje. Ako ni druge pridobitke, dovolj je že to, da je vendar enkrat šel zloglasni Stremayr. Teško mu je bilo pri srcu, ko se je poslavljaj od viših uradnikov svojega ministerstva; še hujše ga mora peči, če ima še kaj poštenega čuta, da ga brajo in se mu pošmehujejo oni, katerim je žrtvoval vse, celo svojo čast. — Kot ministra avstrijskega naslikal ga je naj bolje, s kratkimi besedami „Vaterl.“, ko je ministerstvo nauka premenil z onim pravosodja, rekoč: „Pri ministerstvu nauka nima več ničesar skaziti, zato je prevzel ono pravosodja, da se tudi tu opraviči kot mojsterskaza“. — Gledé nas Slovencev, je Stremayr kot minister nauka v naših srednjih šolah slovenske učitelje in slovensčino sistematično preganjal. In pri vsi krivičnosti, piše „Slov. Narod“, bil je Stremayr dovolj nesramen, da je prišel celo v deželo (v Ljubljano) zasmehovati Slovence se svojimi hinavskimi govori n. pr. ko so se odprle nove realke, krške meščanske šole itd. — Requiescat in pace!

Na Dunaji mudi se srbski knez Milan in stanuje na ces. dvoru, kjer ga Njih Veličanstvo odlično časti.

Deželni zbori pospravljajo, ker njihov delovanje gre h kraji. — Na Češkem je začel dež. zbor 25. jun. pretresovati v generalni debati vladni predlog o volilni reformi v velikem posestvu. Zagovarjali so ga dež. predsednik, Zeithammer, Rieger, in drugi odličnjaki, pa vse zastonj. Ustavoverska večina zavrgla ga je s 135 glasovi proti 79 glasom konservativne manjšine in prestopila o njem na dnevni red, da si niso bili razpravljali posameznih točk. Ustavoverska strast in zagrizenost proti Čehom je šla tako daleč, da dež. odboru se ni vredno zdelo, da bi bil vladni predlog prenapredil, kakor mu je bilo naročeno. Ustavoverci priznali so nekdanji sami potrebo kake prenapredbe, — pa sedanjemu ministerstvu na ljubo, pravijo, da nočejo tega storiti. — Ali enak predlog jim je bil poslan, ko so možje njih stranke bili na krmilu, pa so se ravno toliko zanj zmenili kakor zdej. Z gadjim zarodom ne da se pogajati; tu pomaga le, če mu glavo streš.

Dr. Brauner, eden naj veljavniših mož narodne stranke, je umrl v Pragi.

Dež. zbor solnograški dovolil je učiteljem za daljnih 10 let, da smejo opravljati tudi službo organista in cerkovnika.

Na Tirolskem so dobili kaplani zopet volilno pravico. Dotični predlog dež. zbora bil je že pred 5 leti tedanji vladi poslan. — Ker ga

je sedanja zopet na dan spravila in potrdila, so liberalci in centralisti hudo razkačeni, pa ne žanjejo kakor pomilovanje in posmeh.

V kranjskem dež. zboru je liberalna večina odpravila duhovsko biro in jo z denarno plačo zamenila. Ustavoverci in nemčurji hočejo se znositi nad narodno duhovščino in jo pripraviti ob samostalnost. — 125 občin je temu protestovalo, vendar se Schaffer-jev Dolfi in njegova stranka ne sramuje trditi, da je ljudstvo za odpravo duh. bire.

V dež. zboru bukovinskem, kjer so do zdej centralistični judje gospodarili, dobila je večino narodna stranka.

Hrvaško. — Ban je pomiril razburjene narodnjake, ker je v imenu ogrske vlade obljubil, da se oni ukaz ogrskega fin. ministra prekličie, če ustanovijo stolico madjarskega jezika na vseučilišču v Zagrebu. Dež. zbor je z večino glasov (65 proti 13) sprejel novo pogodbo z Ogersko za daljnih 10 let.

VNANJE DRŽAVE. — Francoska radikalna vlada, določila je v svoji slepoti, da se pričnejo sé silo zapirati vsi cerkveni redovi in njih udje izganjati, ki niso prosili vladnega dovoljenja, kar ni dozdej noben storil. Le-ta čin tepta vso pravico in vso postavo, pa sopen dokazuje, kako tolmači radikalni liberalizem prostost. To počinja vlada ravno zdej, ko je sklenila pomilostiti vse politične pregnance, ki so večinoma krivi tudi osebnih, grdih zločinov. Bomo videli, kako bo to hasnilo republikli in državi! — Nekateri ljudje ne naučie se nič drugega iz zgodovine, kakor sovražiti, kar je sveto ter narodom in državam podlaga prave sreče. Novejši telegrami že poročajo, da je vlada začela posilno iztiranje z jezuiti.

Nemško. — Berolinska konferenca je dokončala svoje glavno delovanje. Grški je odločila velik del Tesalije in Epira. — Vprašanje je pa, če bo Turčija z lepa one kraje izročila. Turčija je prekanjena in bo na tihem Turčinom k uporju proti Grški pomagala, kakor v Bosni in Hercegovini.

Pruski dež. zbor je sprejel vladni predlog, da se zamorejo obsojeni škofi in duhovni po vladarji pomilostiti, dostavil pa take zaključke, da ostanejo zloglasne majne postave proti kat. cerkvi v popolni veljavi. Pruska vlada hoče za zdej popraviti nekatere okrutne krivice, pa le kolikor in dokler se bo njej poljubilo.

Vabilo na naročbo.

Z današnje številko se začinja naročba na „Soča“ za drugo polovico leta. Zato uljudno vabimo gg. naročnike in prijatelje naše, ki so naročnino le za ta čas plačali, ali ki na novo želé dobivati naš list, naj se oglasijo za to o pravem času. Ob enem pozivljamo tudi zamudnike, naj skoro poravnajo svoje zastanke, da bomo mogli vrediti svoje gospodarstvo — ter zadostiti tudi mi svojim dolžnostim.

„Soča“ stane: za pol leta 2 gl. 30 kr.

za četrt leta 1 gl. 20 kr.

Naročnina naj se po najcenejši in priležnejši poti poštnih nakaznic pošilja pod naslovom
OPRAVNIŠTVO „SOČE“.

Domače stvari.

Deželni zbor goriški je sklenil v četertek večer svoje letošnje zborovanje. V treh tednih imel je samo sedem javnih sej, a omagal je vendar mnogo gradiva. Zadnji dve seji stegbili jako zanimivi, posebno zaradi razprav o preuravnavi naših srednjih šol na narodnej podlagi in pa o proračunih deželnega zaloga za leti 1880 in 1881. Zato hočemo ob obeh obširno poročati. Da pa ne bodo čest. čitatelji predolgo čakali, dodamo prihodnji številki prilogo.

Dasi so se bili gospodje poslanci v zadnji seji nekoliko razburili — povod je dala neka prepirnost, ki se uže precej dolgo mota mej kmetijskim društvom in deželnim zastopom zastran kmetije, odkazane slovenskemu delu naše kmetijske šole — sešli so ven-

dar na večer pred razhodom k skupnemu obedu „pri treh kronah“ in kakor se nam pripoveduje, vladal je tam ne samo spravedljiv, ampak prav prirčen duh mej njimi. To je menda prvi krat kar obstoji dež. zbor, da so naši italijanski in slovenski poslanci, po končanem tradapolnem delovanju skupaj banketirali ter se tako prijazno poslovili pred razhodom. Et fiat bonum omen!

C. k. kmet. društvo v Gorici imelo je pret. ponedeljek zanimivo sejo glavnega odbora. Na dnevnem redu je bila mej drugim tudi razprava, kako se imajo razdeliti od vis. vlade za kmetijske namene dovoljene podpore. O tem poročimo prihodnjič; za danes smo hoteli le to omeniti, da je skušal pri tej seji g. odbornik dr. Tjorkli poravnavo napotiti mej kmet. društvom in deželnim odborom zastran kmetije, ki je na društvenem posestvu odkazana slovenskemu oddelku kmet. šole. Žalibog ni nič opravil. Nekateri gospodje iz Furlanije, koji ne morejo odpušiti dež. zastopu, da je razkril nemarno gospodarstvo njihovega ljubljence, bivšega vodje dr. Moná ter mu indirektno posvetil čez mejo blažene dežele, a še manj, da je ustanovil poseben slovenski oddelak kmet. šole, repenčili so se hudo zoper Tonkličjevo spravedljivo in obče koristno prizadevanje in dosegli so slednjič, da je obveljala njihova trma. — Grof Coronini, kateri je tudi gorko priporočal, naj večina odneha od svojih prenapetih zahtev, odpovedal se je predsedništvu izstopivši iz glavnega odbora; podpredsednik Viljem vitez Ritter je tudi odstopil. — Dr. Albert Levi in grof Mantica voditelja opozicije, čestitata si lahko k sijajnemu uspehu svojega preblazega (?) prizadevanja. Toda o vsem tem kaj več o svojem času.

Ekonomični referenti. Vseled ukaza c. ... finančnega ministerstva je c. kr. deželna komisija za uravnavo zemljišnega davka zopet poklicala več ekonomičnih referentov, ki so imajo namestiti pri c. kr. okrajnih cenilnih komisijah v namen, da poravnajo, menda to, kar so lani s prenapetim delom zmédli. Kar je hotela vlada lani z napetim delom prigospodariti, za to bo morala letos morda še enkrat toliko potrositi.

Na sv. Petra in Pavla dan mrgolelo je tujcev v Gorici; zlasti Tržačanov pripeljal je „Luka Matija“ polne vozove, pa tudi iz Furlanije in vseh drugih deželnih strani bilo jih je mnogo; krcmarji in kavardarji imeli so obilo žetev. Zvečer deležila se je javne tombole na Travniku tako ogromna množica, kakoršne uže nismo videli več let na ta dan skupaj. A mnogo poklicanih, pa le malo izvoljenih: Boginja Fortuna osrečila je s činkvino dva odvetniška pisarja, s tombolo pa dva mala šolarčka, enega Grgarca in enega Kanalca, katera sta bila zložila vsak svoj „šestak“, da sta si „viribus unitis“ kupila kartelo, kjoja je prinesla vsakemu en stotak. Vsem drugim je ostala nada za prihodnje leto. Pred začetkom tombole in po končani igri svirala je mestna godba, potem pa je vrela vse na Katarinijev krasno razsvitljeni vrt, kder je ista godba pozno v noč kratkočasila vesele goste.

Za tombolo je bilo prodanjih 8891 kartel za skupni znesek 1778 gl. 20 kr. Čisti dohodek je odmenjen tukajšnjemu mestnemu zavodu za zapuščene dečke. Bo uže obilen tisočak!

„Šola“ glasilo goriških učiteljev začne izhajati prihodnji ponedeljek v Gorici v četrtletnih zvezkih, obsegajočih po 32 strani. Vsaki zvezek stane 25 kr. Dopise sprejema gosp. V. Cernic, učitelj v St. Petru pri Gorici, naročnino pa gosp. Tom. Jug, nadučitelj v Solkanu. Novi list priporočamo prav toplo vsem učiteljem in šolskim prijateljem, nadejaje se, da se bo še bolje sam priporočal po svojej vsebini.

Iz Divače se nam piše 29. junija. Tukajšnji zadnji semenj 26. t. m. je bil po vsem dobro obiskovan. Blagá je bilo dosta, ljudstva obilno. Posebno mnogo se je razpredalo živine. Žalibog, da se ubožtvo pri tem vidno spoznava.

V Istri se jima napraviti zemljiška upna banka. Deželni zbor je sklenol dotično pogodbo s kreditnim zavodom na Dunaji. Take banke je Istranom zelo potreba, da se posestniki izvijo Karneolom iz oderuških rok. Tudi našim kmetovalcem bi dobro hasnila; priporočamo stvar v resen pretres slav. dež. odboru.

Vabilo k veselici, katero napravi kobariška narodna čitalnica v nedeljo 11. julija t. l. v gosp. Winklerjevi dvorani na slavnost tisočletnice slovenske pismenosti ustanovljene od sv. Cirila in Metoda s slededim sporedom: 1. Govor. 2. Pesem. 3. Igra: „Serce je odkrila“. 4. Pesem. 5. Igra: „Tičnik“. 6. Pesem. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina k besedi 20 novcev. Po besedi ples. Odbor.

Slovensko podporno delavsko društvo v Trstu, imelo bode v nedeljo 4. julija popoldne ob 4 uri svoj občni zbor v gorenji dvorani pri zelenem hribu. Dnevni red. 1. Predruženje nekaterih točk društvenih pravil. 2. Volitev tajnika, 7 odboraj-

kov in 6 namestnikov. Vsak ud naj seboj prinese pozvaven listek in kedor ni še knjižice v pregled odbora oddal, tudi knjižico. Vse č.č. ude k obilni udeležbi vabi odbor.

Dunajska borza.

	2 julija.
Enotni drž. dolg v bankovcih	73 gl. 50 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74 " 55 "
Zlata renta	88 " 55 "
1860 drž. posejilo	133 " 50 "
Akcije narodne banke	827 " — "
Kreditne akcije	284 " 80 "
London	117 " 25 "
Srebro	— " — "
Napol.	9 " 34 "
C. kr. cekini	5 " 54 "
Državne marke	57 " 60 "

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.

Velikanska razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v celem Evropi, zadele so tudi Švico; v sled teh razmer se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zovane žepne ure so najboljše ure kolega sveta, kojih okrovi so izdelani iz najfinjšega srebrnega niklja, so izredno elegantno gravirani in giljoširani, ter so ameriškega sistema. Vsled neke vlastne konstrukcije ne more se taka ura nikdar pokvariti, pače lahko na tla, sme se stisniti, a vendar ura pri tem nič ne trpi.

Proti povzetju, ali vpošiljavi male svote, katera je pri vsakej baži ur zaznamovana, s katero je plačana le pridejana zlata double urna verižica, baržunasti etui, glavni ključ za ure in delavska plača, dobi vsakdo najfinjšo repasirano uro skoraj na polovico zastonj. Vse ure so natančno repasirane, ter garantujemo za vsako uro pet let.

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj vzamemo, in z drugo zamenjamo.

Izpisek ur.

- 1000 komadov remontoir žepnih ur, katere se pri kozici navijajo brez ključa, z dvojnimi okrovom in kristalnim okrovom, izredno natančno regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično požlačene, tako da jih nobeden zlatar ne more od pravo zlatih razločiti; z verižico, medaljonom itd. preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 10.20.
- 1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruhr) od najtežjega srebrnega niklja, tekočih na 15 rubinih, z emailiranimi kazali, kazalom za trenutke in kristalnim ploščatim steklom, natančno repasirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj samo gl. 7.25.
- 1000 komadov mobilnih ur na valje (cylinder-uhr) v težkih giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščatim steklom, tekočih na 8 rubinih, fino repasirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem, jeden komad preje gl. 15 zdaj le gl. 5.60.
- 1000 komadov Washingtonskih ur na sidro od 13lotnega srebra, potrjene od c. k. denarnega urada, tekoče na 15 rubinih, elektrogalvanično požlačene, da jih ne more nobeden strokovnjak ali zlatar od pravo zlatih razločiti; fino na trenotek regulovane in poskušene. Teh ur stal je preje jeden komad gl. 27, zdaj pa le gl. 11.40.
- 1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13lotnega srebra odobrenega od c. k. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenotek repasirane, s kolesjem od niklja in privilegiranim regulovanjem, tako da se nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri da se zastonj tudi jedna zlata double urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; vsaka taka ura stala je preje 35 gl. zdaj pa samo gl. 16.
- 1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.
- 1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode ali gospé, preje 100 gl. zdaj gl. 40.
- 650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalni mizi, preje gl. 12, zdaj le 5.80.
- 650 komadov ur z majatnikom (pendeluhr) v fino izrezljanih gotičkih visokih omaricah, navijajo se vsakih osem dnij, fino na trenotek regulovane, lepe in imponentne. Ker je taka ura po minolih 20 letih še dvakrat več vredna, naj bi jo imela vsaka družina, posebno ker se s tako uro soba olepša. Te ure stale so preje gl. 35, zdaj se dobi jeden komad za smešno nizko ceno gl. 15.75.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi malažsvota,

Naslov: Uhren-Ausverkauf

von

Philipp Fromm, Uhrenfabrik,
Wien, Rothenthurmstrasse N.ro 9.

Pristnost zagotovljena!

Dr. Suin de Bontemardt-ova

lepo dišeča pasta za zobe; nar navadnejši in zanesljivši pomoček za obvarvanje in čiščenje zob in dlesen (zebernov); v celih in 1/2 povezkih po 70 in 35 sold.

Dr. Hartung-ovo olje iz lubja kitajskega drevesa, za ohranjenje in lišpanje las; v zapečatenih sklenicah (flaškah); (pečat je v steklo vtisnjen); po 84 soldov.

Dr. Borchardt-ovo lepo dišeče mijo (žajfa) za zlepšanje in zboljšanje polti, po skušnjah potrjeno zoper vsakoršno kožno nesnago; v zapečatenih originalnih povezkih (pakeljih) po 43 soldov.

Dr. Beringuier-jev dobro dišeči kronski cvet (Kronengeist), žlahtna voda za duhanje in umivanje, ktera moči življenja krepča in spodbuja; v originalnih sklenicah po 1 gold. 25 s., ali 1/2 sklenice 75 sold.

Prof. dr. Lindes-a rastlinska prede-nična pomada (Stangenpomade) stori, da se lasje bolj svetlijo, da so voljniji, in da, počesani, lepo trdno stojé; v originalnih koséh po 50 soldov.

Balzamovo oljeno mijo; odlikuje se potem, da kožo oživlja in hrani ter jo dela mehko in voljno; v povezkih po 35 soldov.

Dr. Beringuier-jevo rastlinsko barvilo za lase; barva jih prav črno, rjavo in rudečkasto; s ščetmi in lončki vred 5 gold. u. v.

Dr. Hartung-ova rastlinska pomada, ki stori, da začnejo lasje zopet čvrsto rasti; v zapečatenih steklenih lončkih, ki imajo pečat v steklo vtisnjen, po 85 sold.

Bratov Leder balz. mijo iz orežjega olja, kot najuspešniši pripomoček zoper zgrbančeno, popocano rumeno kožo, priporoča se posebno gospem in otrokom in sploh vsem tistim, ki so drobne, nježne kože.

Dr. Beringuier-jevo olje za lase iz zeliščnih korenin; ono da lasem moč in jih ohranjuje; ena skleničica 1 gold. in 75 s. a. v.

Dr. Koch-ovo zeliščno sladje; potrjeno kot dober domači pomoček zoper kašelj, zagrljenost, zasliženje; v originalnih skatljicah po 70 in 35 soldov.

PRISTNE (nepokvarjene) se prodajajo vse te zaradi priznane dobrote tudi po naših krajih spogone reči v Gorici in za deželo samo v lekarnici (špeceriji) pri Pontoni-u, pri zamoreih, v Raštelu.

Vsakej gospodinjji prekoristno!

Ces. in kr. privilegirani

PEČNI PRAH

prve avstrijske tovarnice za pečni prah od **Karola Russ & Comp.,** Dunaj I. Bez. Weihburggasse 21.

Naš pečni prah (trajni ali suhi kvas) nadomestuje popolnoma vsaki kvas. Ne pokvari se nikdar in se torej lahko ohrani; vsaka pekovina dobi po njem brže kakor po najboljšem kvasu fineji in čisteji okus, postane krajši in rahleji, testo se nagleje in enakomerneje vzdiguje in se nikdar ne poleže; pri tem se pa prihranijo obela in jajca; pa tudi na času se prištedi, ker ni treba čakati, da se testo vzdigne, še pri kroših ne — in kar veliko velja, da ne napenja. — V paketih po 5, 20 in 50 kr. Svati se pred nič vrednim ponarejenim blagom. Prodajalci dobé primeren nameček.

Zdravniki priporočajo.

G. A. W. Mayer-jev beli prsni sirup iz sadnega soka, kateri se še danes kakor pred 25 leti najbolj sponaša zoper kašelj in zagrljenost. Dobiva se vedno pristen v Gorici v Pontoni-jevi lekarnici.

Mlatilnice

i drugi stroji za kmetijo (se dobivajo v Trstu pri Schivitz & Comp. (Živic i družb.) Via Zonta Nr. 5.

Im Verlage von Gebr. R. & M. Benziger in Einsiedeln (Schweiz)

erschient soeben ein
neues Pracht-Lieferungswerk:

Leben der heil. Elisabeth

von Ungarn,
Landgräfin von Thüringen und Hessen.
(1207—1231.)

Aus dem Französischen
des Grafen von Montalembert
übersetzt von F. Ph. Stäffler.

Gestaltet Dr. Emilien, dem Hochw. Cardinal Fitz-Primas von Ungarn.
Mit einem Vorworte Dr. Ernsten des Hochw. Bischofs von St. Gallen.

Mit 126 Holzschnitten reich illustriert, nebst einem
Farbenbild: „Die heilige Elisabeth“.
334 Seiten. Quarförmig.

Vollständig in 12 Lieferungen à 4 Bg.
Preis per Lieferung à 48 Kreuzer

Zu beziehen durch:

F. Wokulat Buchhandlung in Görz.

Mlatilnice

na šifre in na stebre, z napravno za slamo stresati, z rčestom in snažilnim aparatom, na lesenih nogah, sicer pa iz železa, z najnovjšimi popravami, se dobodo dober kup. Tudi imamo triere (treure za gospodarje in mlinarje, in rezanice za z noge pritiskati. To pošiljamo do Dunaja franco. Narisane pedobe zastonj. Iščéjo se dobri agenti.

Ph. Mayfarth et Co.,

tovarna za stroje v Frankbrodu (Frankfurt a. M.) in na Dunaji, v mestnem magazinu, (Stadtlagerhaus.)

„Assicurazioni Generali“ v Trstu

(zavarovalnica, ustanovljena leta 1831.)

Čestitamo si objaviti, da zastopa zdaj vsled odpovedi gospoda FERDINANDA CANDUTTI-JA našo glavno agencijo v Gorici kolikor za zavarovalna opravila, toliko za oskrbovanje naših posestev, terjatev itd. gospod

France G. Scherer.

Pisarnica glavnega zastopa ostane v pritličji hiše števil. 100 „via Morelli“ (v nati hiši za mesnicami).

V Trstu junija 1880.

GLAVNO RAVNATELJSTVO.